

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI

Rūmų tarybos posėdis

2022 m. kovo 9 d.

Posėdis vyko Kalvarijų g. 1, Vilnius ir nuotoliniu būdu

PROTOKOLAS Nr. T22-3

Rūmų tarybos pirmininkas – L. Rekevičius

Rūmų tarybos posėdžio sekretorė – D. Vencienė.

Dalyvaujantys Rūmų tarybos nariai: G. Čaikauskas, D. Dijokienė, G. Janulytė-Bernotienė, V. Kuliešius, T. Lapė, T. Mazūras, S. Motieka, T. Paulauskas, L. Rekevičius, L. Tuleikis, J. Vaškevičius, R. Zilinskas.

Kiti dalyvaujantys asmenys: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos atstovai, Statybos kodekso koncepcijos rengėjai, Lietuvos architektų sąjungos pirmininkė, Rūmų Statybos techninio normavimo darbo grupės atstovai.

Preliminari Rūmų tarybos 2022 m. kovo 9 d. 14.00 val. posėdžio darbotvarkė

14.00 – 14.10 val. Ankstesniame Rūmų tarybos posėdyje priimtų sprendimų vykdymo apžvalga;

14.10 – 14.20 val. Atestavimo komisijos nuostatų pakeitimo projektas;

14.20 – 14.30 val. Rūmų narių prašymai;

14.30 – 14.50 val. Diskusija dėl Statybos įstatymo 27 straipsnio 33 dalies pakeitimo (atvejai kada reikalingas naujas viešinimas keičiant projektą);

14.50 – 15.20 val. Diskusija dėl galimybės Rūmams vykdyti architektų profesinės kvalifikacijos pripažinimą;

15.20 – 15.45 val. Diskusija dėl pasiūlymų Aplinkos ministerijai pateikimo dėl LR Saugomų teritorijų įstatymo pakeitimo;

15.45 – 16.00 val. Pertrauka;

16.00 – 18.00 val. Statybos kodekso koncepcijos aptarimas (dalyvauja LAS taryba, Statybos kodekso koncepcijos rengėjai ir Aplinkos ministerijos atstovai).

Rūmų tarybos pirmininkas (Rūmų pirmininkas) informavo Rūmų tarybos posėdyje nuotoliniu būdu dalyvaujančius Rūmų tarybos narius, kad jie bus įrašyti į posėdyje dalyvaujančių Rūmų tarybos narių sąrašą.

SVARSTYTA: Rūmų tarybos pirmininkas (Rūmų pirmininkas) pristatė posėdžio darbotvarkės klausimus. Rūmų tarybos narys pasiūlė papildyti Rūmų tarybos posėdžio darbotvarkę klausimu: dėl darbo grupių statuso pakeitimo (Rūmų statuto pakeitimo projekte Rūmų darbo grupės išbrauktos iš Rūmų organų). Klausimą dėl darbo grupių statuso pakeitimo siūlyta įtraukti į Rūmų tarybos posėdžio darbotvarkę pirmu klausimu.

Taip pat siūlyta papildyti Rūmų tinklapyje pateiktą anketą dėl savivaldybių veiklos, anketoje nurodant, kad Rūmų narys pildantis anketą turi nurodyti savo vardą, pavardę ir architekto kvalifikacijos atestato numerį. Keltas klausimas, kada anketa bus išsiųsta Rūmų nariams elektroniniu paštu. Siūlyta Rūmų nariams duoti dviejų savaitių terminą atsakymams į anketoje nurodytus klausimus pateikti. Rūmų tarybos nariai diskutavo, išsakė nuomones bei siūlymus dėl anketos papildymo bei termino, kuris skiriamas Rūmų nariams anketos užpildymui. Keltas klausimas, kas turėtų apibendrinti gautus rezultatus. Siūlyta, kad gautus rezultatus apibendrintų Urbanistinės plėtros darbo grupė, siūlyta gautus atsakymus persiųsti Rūmų urbanistinės plėtros darbo grupės pirmininkei.

NUTARTA: Papildyti Rūmų tarybos 2022 m. kovo 9 d. posėdžio darbotvarkę klausimu: dėl darbo grupių statuso pakeitimo (Rūmų statuto pakeitimo projekte Rūmų darbo grupės išbrauktos iš Rūmų organų sąrašo). Šį klausimą svarstyti pirmumo tvarka. Patvirtinti papildytą Rūmų tarybos 2022 m. kovo 9 d. posėdžio darbotvarkę.

Rūmų tarybos nariai balsavo: bendru sutarimu

NUTARTA: Papildyti anketą dėl Savivaldybių veiklos, nurodant, kad Rūmų narys pildydamas anketą turi nurodyti savo architekto kvalifikacijos atestato numerį bei vardą, pavardę. Rūmų nariams duoti dvi savaites anketai užpildyti, vėliau užpildytas anketas nusiųsti Rūmų Urbanistinės plėtros darbo grupės pirmininkei.

Rūmų tarybos nariai balsavo: bendru sutarimu

Ankstesniame Rūmų tarybos posėdyje priimtų sprendimų vykdymo apžvalga

SVARSTYTA: Šis klausimas nesvarstytas. Klausimas perkeliamas į sekantį Rūmų tarybos posėdį.

Dėl darbo grupių statuso pakeitimo

SVARSTYTA: Rūmų tarybos pirmininkas (Rūmų pirmininkas) pristatė klausimo esmę, taip pat atkreipė dėmesį, kad visi Rūmų organai esantys Rūmų statute yra renkami, išskyrus Rūmų darbo grupes. Taip pat pažymėta, kad Rūmų darbo grupės *de facto* ir neveikia kaip Rūmų organas, kad šis Rūmų statuto pakeitimo siūlymas jau yra teikiamas ne pirmą kartą, tiesiog dėl jo anksčiau nebuvo balsuota, nes dėl Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo sprendimo šis klausimas buvo išimtas iš Rūmų narių susirinkimo darbotvarkės. Taip pat pažymėta, kad Lietuvos Respublikos architektų rūmų įstatyme nurodyta, kad Rūmų statute gali būti numatyti ir kiti Rūmų organai, veikiantys pagal jų patvirtintus veiklos nuostatus.

Rūmų tarybos nariai diskutavo ir išsakė savo nuomones, siūlymus bei pastabas dėl Rūmų darbo grupių statuso. Išsakyta nuomonė, kad darbo grupės yra menkinamos, kai jos išbraukiamos iš Rūmų organų, siūlyta stiprinti darbo grupės statusą. Išsakyta nuomonė, kad norint stiprinti darbo grupės statusą galima daryti jas renkamais Rūmų organais. Išsakyta nuomonė, kad prieš Rūmų statuto pakeitimus turėtų būti atliekamas aiškinamasis darbas, kad Rūmų nariams būtų paaiškinta kokiu tikslu yra atliekami Rūmų statuto pakeitimai. Priminta, kad Rūmų tarybai keletą kartų buvo pateikta Rūmų statuto pakeitimo projektas ir Rūmų tarybos nariai pastabų nebuvo pateikę. Išsakyta nuomonė, kad darbo grupės esmė nepasikeis nuo jų išbraukimo iš Rūmų organų sąrašo.

Siūlyta pakeisti Rūmų statuto pakeitimo projekto 133 punktą ir išdėstyti jį sekančiais: *133. Darbo grupių tikslus bei jų skaičių, darbo reglamentą nustato Rūmų taryba. Darbo grupių veiklą organizuoja darbo grupės narių siūlymu Rūmų tarybos paskirti patvirtinti darbo grupių pirmininkai.*

Išsakyta nuomonė, kad darbo grupių pirmininkai turi pateikti darbo grupės išvadas/pasiūlymus/problemas Rūmų tarybai bent du kartus per metus, t.y. siūlyta dažniau bendrauti (komunikuoti) su darbo grupėmis.

NUTARTA: Rūmų tarybos pirmininkas (Rūmų pirmininkas) parengs Rūmų nariams apibendrinimą (komunikaciją) apie planuojamus pagrindinius Rūmų statuto pakeitimus.

Rūmų tarybos nariai balsavo: bendru sutarimu

NUTARTA: Pakeisti Rūmų statuto pakeitimo projekto 133 punktą ir išdėstyti jį sekančiai: *133. Darbo grupių tikslus bei jų skaičių, darbo reglamentą nustato Rūmų taryba. Darbo grupių veiklą organizuoja darbo grupės narių siūlymu Rūmų tarybos paskirti patvirtinti darbo grupių pirmininkai.*

Rūmų tarybos nariai balsavo: bendru sutarimu

Atestavimo komisijos nuostatų pakeitimo projektas

SVARSTYTA: Rūmų tarybos nariams pristatytas Atestavimo komisijos nuostatų pakeitimo projektas (Priedas Nr.1), kuris buvo išsiųstas prieš Rūmų tarybos posėdį Rūmų tarybos nariams elektroniniu paštu. Rūmų tarybos nariai informuoti, kad atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijos pastabas (Priedas Nr.2) yra koreguotas Atestavimo komisijos nuostatų pakeitimo projekto 23 punktą, kuris išdėstytas sekančiai: *„Komisija, įvertinusi pretendento išsilavinimą, profesinės patirties trukmę ir atlikusi kitus nuostatų 22 punkte numatytus veiksmus bei teisės aktuose nustatytais atvejais atsižvelgdama į Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo vadovų atestavimo komisijos motyvuotas išvadas ir į ekspertų pateiktas rekomendacijas pažymėtas Aprašo prieduose pateiktose formose, priima išvadą dėl:“.* Rūmų tarybos nariai diskutavo ir išsakė savo nuomones, pastabas dėl pateikto Atestavimo komisijos nuostatų pakeitimo projekto. Rūmų taryba informuota, kad Rūmų tarybai pritarus, nuostatų pakeitimo projektas bus siunčiamas Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijai ir Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijai derinti.

NUTARTA: Patikslinti Atestavimo komisijos nuostatų pakeitimo projekto 23 punktą išdėstant jį sekančiai: *„Komisija, įvertinusi pretendento išsilavinimą, profesinės patirties trukmę ir atlikusi kitus nuostatų 22 punkte numatytus veiksmus bei teisės aktuose nustatytais atvejais atsižvelgdama į Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo vadovų atestavimo komisijos motyvuotas išvadas ir į ekspertų pateiktas rekomendacijas pažymėtas Aprašo prieduose pateiktose formose, priima išvadą dėl:“.* Pritarti, pagal išsakytą pastabą pataisytam, Atestavimo komisijos nuostatų pakeitimo projektui ir jo pakartotiniam siuntimui Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijai ir Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijai.

Rūmų tarybos nariai balsavo: bendru sutarimu

Rūmų narių prašymai

SVARSTYTA: Rūmų tarybos nariai informuoti, kad Rūmai gavo *informacija nuasmeninta* prašymą dėl Rūmų nario mokesčio įmokos sumažinimo. Rūmų narys *informacija nuasmeninta* teigia, kad nuo *informacija nuasmeninta* jam pradėta mokėti senatvės pensija, Rūmams pateiktas pensijos gavėjo pažymėjimas. Rūmų tarybos nariai diskutavo ir išsakė savo nuomones pateiktu klausimu.

NUTARTA: Sumažinti Rūmų nario mokesčio įmokos dydį 50 % *informacija nuasmeninta*, įmoka sumažinama dėl pensinio amžiaus. Rūmų nario mokesčio įmoką sumažinti nuo 2022 m. vasario 22 d., neterminuotam laikui.

Rūmų tarybos nariai balsavo: bendru sutarimu

SVARSTYTA: Rūmų tarybos nariai informuoti, kad į Rūmus kreipėsi *informacija nuasmeninta* su prašymu įrašyti ją į Rūmų narių sąrašą. *informacija nuasmeninta* pateikė prašymą, Architekto kvalifikacijos atestatą bei informaciją apie vienkartinio stojimo

administravimo mokesčio sumokėjimą. Rūmų tarybos nariai diskutavo ir išsakė savo nuomones pateiktu klausimu.

NUTARTA: Įrašyti atestuotą architektę *informacija nuasmeninta* į Lietuvos architektų rūmų narių sąrašą. Atestuota architektė *informacija nuasmeninta* Lietuvos architektų rūmų nariu tampa nuo 2021 m. kovo 9 d.

Rūmų tarybos nariai balsavo: vienbalsiai

SVARSTYTA: Rūmų tarybos nariai informuoti, kad Rūmų Architektų profesinio atestavimo komisija priėmė sprendimą dėl kvalifikacijos netobulinimo panaikinti architektų kvalifikacijos atestatus Rūmų nariams: *informacija nuasmeninta; informacija nuasmeninta; informacija nuasmeninta; informacija nuasmeninta; informacija nuasmeninta; ir informacija nuasmeninta*. Rūmų tarybos nariai diskutavo ir išsakė savo nuomones pateiktu klausimu. Išsakyta nuomonė, kad Rūmų narius reikia informuoti apie Rūmų tarybos priimtą sprendimą.

NUTARTA: Atsižvelgiant į Rūmų Architektų profesinio atestavimo komisijos sprendimą, dėl kvalifikacijos netobulinimo panaikinti Architektų kvalifikacijos atestatus, išbraukti Rūmų narius iš Rūmų narių sąrašo: *informacija nuasmeninta; informacija nuasmeninta; informacija nuasmeninta; informacija nuasmeninta; informacija nuasmeninta ir informacija nuasmeninta*.

Rūmų tarybos nariai balsavo: bendru sutarimu

Diskusija dėl Statybos įstatymo 27 straipsnio 33 dalies pakeitimo (atvejai kada reikalingas naujas viešinimas keičiant projektą)

SVARSTYTA: Rūmų tarybos pirmininkas (Rūmų pirmininkas) pristatė klausimo esmę. Primintas ankstesnis Rūmų nario paklausimas dėl pakartotinio viešinimo. Rūmų tarybos nariai diskutavo dėl atvejų, kada reikalingas naujas viešinimas keičiant projektą ir dėl pakartotinio viešinimo reikalingumo. Išsakyta nuomonė, kad turėtų būti įvesta kategorija – trečiųjų asmenų interesų pažeidimas, t. y. pakartotinis viešinimas reikalingas tuo atveju, jeigu galimas trečiųjų asmenų interesų pažeidimas. Rūmų tarybos nariai diskutavo dėl pateikto pasiūlymo papildyti Statybos įstatymo 27 straipsnio 33 dalį nuostata dėl trečiųjų asmenų interesų pažeidimo. Išsakyta nuomonė, kad reikia iš anksto žinoti taisykles, t. y. turi būti aišku, kada reikalingas pakartotinis viešinimas. Išsakyta nuomonė, kad kai pastato matmenys yra keičiami į mažesnę pusę arba pasikeitė dalies patalpų paskirtis, tada neturėtų būti reikalavimo pakartotinai viešinti projektą. Siūlyta mažinti perteklinį viešinimą. Keltas klausimas apie kokį procentą patalpų kalbama, t. y. kokia dalis patalpų turi pasikeisti, kad būtų reikalingas viešinimas. Rūmų tarybos nariai diskutavo, kada turi būti privalomas pakartotinis viešinimas pasikeitus patalpų paskirčiai, taip pat diskutavo dėl pakartotinio viešinimo pasikeitus statinio paskirčiai. Rūmų tarybos nariai pasidalino savo patirtimi, pavyzdžiais. Išsakyta nuomonė, kad pastatai turi būti universalūs ir pastato mažinimas nedaro neigiamo poveikio, todėl papildomas viešinimas šiuo atveju nereikalingas. Išsakyta nuomonė, kad paskirtys gali pasikeisti jau pastačius pastatą. Priminta, kad yra VTPSI išaiškinimas, kuriame teigiama, kad kai paskirties pasikeitimai, kurie padaromi techniniame projekte, skiriasi nuo tų, kurie pateikti projektiniuose pasiūlymuose, tai taikomi tie patys reikalavimai, kurie numatyti šiame straipsnyje, t. y. šis Statybos įstatymo straipsnis svarbus ne tik paskirties pasikeitimams, kurie atlikti statybos metu, bet ir tiems, kurie atlikti techniniame projekte (kai techninis projektas skiriasi nuo projektinių pasiūlymų). Pasiūlyta kreiptis į Aplinkos ministeriją su siūlymu Statybos įstatymo 27 straipsnio 33 dalyje numatyti išimtis: a) pastatą mažinant papildomas viešinimas nėra reikalingas, nesvarbu ar tai būtų statybos metu ar statinio projektavimo etapo metu; b) keičiant pastato patalpų paskirtį (kai keičiama pastato dalis, bet nekeičiama viso pastato paskirtis), kai keičiama ne daugiau kaip 50 % patalpų paskirtis, papildomas viešinimas nėra reikalingas.

NUTARTA: Kreiptis į Aplinkos ministeriją su siūlymu Statybos įstatymo 27 straipsnio 33 dalyje numatyti išimtis: a) pastatą mažinant papildomas projekto viešinimas nėra reikalingas, nesvarbu ar tai būtų statybos metu ar statinio projektavimo etapo metu; b) keičiant pastato patalpų paskirtį (kai keičiama pastato dalis, bet nekeičiama viso pastato paskirtis), kai keičiama ne daugiau kaip 50 % patalpų paskirtis, papildomas viešinimas nėra reikalingas.

Rūmų tarybos nariai balsavo: 10 – už; 1 – prieš.

NUTARTA: Nesikreipti į Aplinkos ministeriją su siūlymu papildyti Statybos įstatymo 27 straipsnio 33 dalį nuostata, kad papildomas viešinimas reikalingas tik tada, kad yra grėsmė, kad gali būti pažeisti trečiųjų asmenų interesai.

Rūmų tarybos nariai balsavo: 10 – už; 1 – prieš.

Diskusija dėl galimybės Rūmams vykdyti architektų profesinės kvalifikacijos pripažinimą

SVARSTYTA: Rūmų tarybos pirmininkas (Rūmų pirmininkas) pristatė klausimo esmę. Rūmų tarybai pristatytos funkcijos, kurias atlieka LR Aplinkos ministerija, taip pat pateikta informacija, kokią kiekį sprendimų LR Aplinkos ministerija priima per vienus metus (pateikti 2020 m. ir 2021 m. duomenys). Rūmų tarybos nariai diskutavo, išsakė savo nuomones ir siūlymus dėl galimybės Rūmams vykdyti profesinės kvalifikacijos pripažinimą. Keltas klausimas, ar ši paslauga gali būti mokama, ar gali būti gaunamas finansavimas šiai paslaugai vykdyti. Siūlyta atskirti dvi paslaugas: viena – kvalifikacijos pripažinimas, kita – kiti darbai skirti administruoti šią paslaugą. Rūmų taryba informuota, kad dabar Rūmai šios paslaugos vykdyti negali, t.y. pirma reikia pakeisti teisės aktus. Rūmų tarybos narys (buvęs kvalifikacijos pripažinimo komisijos narys) pasidalino patirtimi, kokias funkcijas atlieka LR Aplinkos ministerija ir kokia tai yra darbo apimtis norint pripažinti profesinę kvalifikaciją. Keltas klausimas, ar tai tik išsilavinimo pripažinimas. Išsakyta nuomonė, kad galimai tai yra LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos kompetencija. Išsakyta nuomonė, kad architektų atestavimas turi būti „vienose rankose“, t. y. tai turėtų būti Rūmų funkcija. Siūlyta vykdyti šią funkciją tik tuo atveju, jeigu tai bus apmokama. Išsakyta nuomonė, kad Rūmai dabar galimai nėra pasiruošę šios funkcijos perėmimui. Siūlyta daugiau pasidomėti šiuo klausimu.

NUTARTA: Surinkti papildomą informaciją ir šį klausimą svarstyti sekančiame Rūmų tarybos posėdyje.

Rūmų tarybos nariai balsavo: bendru sutarimu.

Pertrauka 15 min.

Diskusija dėl pasiūlymu Aplinkos ministerijai pateikimo dėl LR Saugomų teritorijų įstatymo pakeitimo

SVARSTYTA: Šis klausimas nesvarstytas. Klausimas perkeliamas į sekantį Rūmų tarybos posėdį.

Statybos kodekso koncepcijos aptarimas (dalyvauja LAS taryba, Statybos kodekso koncepcijos rengėjai ir Aplinkos ministerijos atstovai)

SVARSTYTA: Statybos kodekso koncepcijos rengėjai pristatė Statybos kodekso koncepciją, pagrindines Statybos kodekso koncepcijos idėjas (uždavinius, tris alternatyvas, esminius pokyčius). Posėdyje dalyvavę asmenys diskutavo, išsakė nuomones bei siūlymus dėl Statybos kodekso reikalingumo ir tikslingumo, galimo Statybos kodekso pavadinimo, dėl teisės aktų,

kurie įeis į Statybos kodeksą kiekio, dėl Teritorijų planavimo įtraukimo į Statybos kodeksą, dėl instrumentų, kurie užtikrintų architektūros kokybę, jos priežiūrą, dėl būsimo Statybos kodekso nuostatų aiškinimo. Keltas klausimas kaip Statybos kodeksas prisidės prie architektūros kokybės gerinimo. Diskutuota, išsakytos nuomonės bei pateikti siūlymai dėl Statybos leidimo išdavimo po projektinių pasiūlymų ir galimybės tai įtvirtinti Statybos kodekse, dėl Regioninių architektūros tarybų sudėties ir finansavimo, dėl vertybių, kurios turi būti įtvirtintos Statybos kodekse. Taip pat diskutuota, išsakytos nuomonės bei siūlymai dėl atsakomybių pasidalijimo tarp viešojo sektoriaus, architektų, inžinierių ir pan., diskutuota dėl atsakomybių paskirstymo poveikio architektūrai, dėl aiškaus statybos dalyvių funkcijų atskyrimo, draudiminės sistemos ir esamų bei galimų problemų susijusių su draudimu, dėl administracinės naštos mažinimo, dėl savivaldybių priimtų teisės aktų įgyvendinimo ir jų priėmimo kontrolės, dėl viešųjų pirkimų konkursų, dėl projekto rengimo kainos, dėl projekto rengimo tęstinumo, sąvadų rengimo ir architekto dalyvavimo pastato pridavimo metu, dėl projektavimo rangos ir projektavimo paslaugos skirtumų, dėl kompensavimo priemonių, kurios skiriamos pablogėjusioms sąlygoms kompensuoti.

Išsakytos nuomonės, kad LR Architektūros įstatymas turėtų išlikti, kad pagrindinis Statybos kodekso tikslas turėtų būti gyvenamos aplinkos kokybė, kad atsakomybės turėtų būti teisingai paskirstytos, kad turi būti aiškus statybos dalyvių funkcijų atskyrimas. Išsakyta nuomonė, kad Statybos kodeksas neturi skatinti didelių įmonių kūrimosi ir Statybos kodekso nuostatomis negali būti diskriminuojamos mažosios įmonės. Išsakyta nuomonė, kad detalusis planas turėtų įgauti norminio teisės akto statusą ir pan.

Siūlyta, atsižvelgiant į išsakytas pastabas/pasiūlymus, pataisyti Statybos kodekso koncepciją ir ją suderinti su socialiniais partneriais.

Aplinkos ministerijos atstovai ir Statybos kodekso koncepcijos rengėjai atsakė į keltus klausimus.

NUTARTA: Vadovaujantis išsakytomis pastabomis patikslinti Statybos kodekso koncepciją ir atsiųsti ją socialiniams partneriams derinimui (peržiūrai). Raštų, apibendrinimų nerengti.

Priedai:

1. Atestavimo komisijos nuostatų pakeitimo projektas - 5 psl.
2. Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijos raštas – 1 psl.

Rūmų tarybos pirmininkas

Lukas Rekevičius

Rūmų tarybos posėdžio sekretorė

Daiva Vencienė